

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertatio Theologica De Formulari Ab Illustrissimis Episcopis Belgii Proposito In Causa Jansenii

Claremontius, Johannes

Coloniæ, 1693

§. V. Confertur autoritas Ecclesiæ cum iudicio quorundam Jansenii
sectatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40333

ipfimet Ianseniani in Libello, aliàs S. Sedi oblato determinarunt, sub titulo trium columnarum. In primâ siquidem columnâ sensum quinque propositionum damnatarum præfixerunt quem hæreticum profiterentur, sed à sensu Iansenii alienum. Et hoc verum esse fatentur Adversarii illorum omnes: sed à nemine Iansenio affictum fuisse asserunt. Secundæ columnæ sensum ipsius Iansenii adscriperunt, eundemque genuinum esse illius sensum Adversarii quoque agnoverunt; sed insuper sustinuerunt ipsum esse quem in quinque propositionibus expressum damnavit Ecclesia. Attamen cum Catholicus in eo Libro à Iansenistis diceretur, Libellus ille à S. Sede iterum est proscriptus.

Quis verò nisi demens sibi fingat, sensum Iansenii ex utriusque partis declaratione & testimonio patentem, ambiguum esse & incertum: Aut Ecclesiam adedò desipuisse, ut alienum Libro Iansenii affingendo, nec à quoquam eidem adscriptum damnatione suâ impeteret? Ita planè conficitur eos, qui Iansenii sensum excusatum volunt, credere, sensum uti hæreticum ab Ecclesiâ damnatum, non esse hæreticum: adedòque ipsi eidem sensui adhærendo tenere hæresim convincentur.

§. V.

*Confertur autoritas Ecclesiæ cum iudicio
quorundam Iansenii sectatorum.*

Sola porrò autoritas Ecclesiæ, quæ à Deo constituta est iudex controversiarum non solum in materiâ fidei, sed & morum aliisque ad disciplinam Ecclesiasticam spectantibus, adversus hæreses, schismata, scandala & his similia mala, sufficit ad conciliandam sibi fidem, ad persuadendam veritatem & ad convincendos refractarios. Hæc autem in causâ de sensu Iansenii iudicium suum adhibuit eâ diligentia quâ major desiderari non potest. Nam Urbanus VIII. Innocentius X. Alexander VII. auditis Iansenii Defensoribus, adhibitis plurimorum Doctorum consultationibus & Cardinalium consiliis, invocato multis precibus Spiritus sancti auxilio, examine per plures annos continuato & repetito sensum Iansenii damnarunt. Accesserunt toto orbe frequentissimi Episcopi & Doctores, qui vel in antecessum sensum illum exhorrescentes S. Sedi condemnandum proposuerunt, vel post damnationem sententiæ consenserunt, eam laudaverunt, & de illius sensus

proscriptione Deo Gratias egerunt. Cumque Michaël Baius doctrinam tradidisset quam Pius V. Gregorius XIII. & Urbanus VIII. maturo examine præmissis proscripserant, quamque ipse Baius suo sensu damnatam recognovit & pariter reprobavit, Iansenius eandem renovavit, & alia deterioris notæ, teste Eminentissimo Cardinali de Aguirre adjecit, eundem prorsus sensum profecutus. Taceo frequentissima diplomata, brevia & epistolas quibus S. Sedes, nequidquam expostulantibus Jansenii fautoribus, decretis suis per integrum & amplius sæculum a damnatione sensus Baiani & per medium & amplius post reprobationem sensus Janseniani firmissimè inhæsit. Ac denique Episcoporum, Academiarum, Doctorumque omnis status & conditionis sententia adversus illos sensus toto illo tempore perseveranter stetit & fuit confirmata.

Ita jam *veritas eliquata declarata sincera*, ut cum S. Augustino lib. 1. cont. Donatist. cap. 18. loquar, & *universa Ecclesia concordissimâ autoritate in capite & membris est firmata*, Iansenii sensum esse hæreticum.

Quantuli verò sunt pauci illi Theologi qui tantæ molis obluendo iudicio, sensum Jansenii vel excusatum volunt vel incertum. Certè si contentio illos non perverteret & si pietas adjuvaret, uti in simili loquitur S. Augustinus, quisque eorum pensare deberet *debilitatem intellectus proprii, qui se habet*, teste S. Thoma 1. p. q. 1. art. 5. *etiam ad manifestissimam naturam, sicut oculus noctua ad lumen solis*. Quanto magis in sensu Jansenii, quem abstrusum ipsimet dicunt, dijudicando: adeoque spretâ propriæ rationis opinione supremæ & publicæ testificationi accederent & consociarentur. *Sicut enim si ille à quo auditur, inquit S. Thomas 2. 2. q. 4. a. 8. ad 2. Multum excedit visum videntis, sic certior est auditus quam visus: ita aliquis parva scientiæ magis certificatur de eo quod audit ab aliquo scientifico, quam de eo quod sibi secundum suam rationem videtur.*

Fucum igitur faciunt, qui ut elevent pondus autoritatis Ecclesiæ, quorundam Theologorum prospicitatem & ingenium commendant, quibus decreta tantò molimine firmata concuti videantur. Namque *quantumcumque quis sibi circumspectus videatur*, inquit S. Augustinus lib. de utilit. cred. *cujusmodilibet excellat ingenio, nisi Deus adsit, humi repit. Tunc autem adest, si societatis humana in Deum tendentibus cura sit, quo gradu nihil firmitus in Cælum reperiri potest. Societati porro solidandæ adest autoritas Ecclesiæ. Autoritas tibi præsto est*, inquit idem ibid. *Hac est mihi crede saluberrima autoritas.* Ac ne quis putaret

exponi se periculo, si auctoritatem Ecclesiæ secutus in errorem abducatur, subjungit majus malum quod cavere potius debet, dicens: *auctoritate quidem decipi miserum est, sed certe miserius non moveri. In istiusmodi siquidem falsitatibus viâ non relinquitur qua ad Deum nos ducit, forte errabis: quod etsi in malis hujus vitæ deputandum est, peccatum tamen non erit.* At cum auctoritate Ecclesiæ cedendum esse eique fidem præstandam, & divinitus jussum & à majoribus traditum & ad nos usque servatum sit, hoc perturbare velle atque pervertere, nihil aliud est quam ad calum sacrilegam viam querere.

Ita S. Augustinus totidem ferè verbis: ex quo intelligant qui Formulæ ab Ecclesiâ propositæ in causâ Jansenii scrupulosè, scilicet, subscribere detrectant falsâ se opinione abduci. Ideòque licet Ecclesiam in sensu Jansenii dijudicando fallibilem existiment, juxta S. Augustinum tenentur illius judicio consentire proprium corrigendo: quo videlicet Catholicum esse crediderunt quod verè tanquam hæreticum fuerat ab eadem damnatum.

§. VI.

Factum Jansenii adeò connexum est cum jure definito, ut priore negato posterius corruiere necesse sit.

A Bbas Sancyranus, qui quasi alterum Jansenianæ factionis caput censetur, in libro cui nomen *Petri Arelit* præfixit pro epistola Episcoporum Galliæ, rectè observat, hæreticos semper dixisse, errores suos esse præter fidem. Cum enim fidei regula non in omnibus divinæ legis quæstiunculis, uti loquitur Vincentius Lirinensis, communit. cap. 39., sed in revelatis constituta sit, suas opiniones non ad hæc sed ad illas pertinere contendebant. Ita Ariani contentionem suam liberarum inquisitionum rem & disputationem non hæreseon esse intantum persuaserant Constantino magno, ut ipse eam quæstionem vocaverit *inanem subtilitatem*, apud Baronium ad an. 318. Pelagianæ quoque *volentes hæreseos astutè invidiam declinare*, inquit S. August: lib. 2. de pecc. orig. cap. 22., *asserunt istam præter fidei periculum esse quæstionem, ut videlicet si in eâ fuerint exorbitasse convicti, non criminaliter, sed quasi civiliter errasse videantur.* Et cap. 23. de Celestio loquens ait: *nempe perspicere licet, id eum egisse prælocutione præmissâ, ut si quid in illo apparuisset erroris, non in fide, sed in quæstionibus quæ sunt præter fidem videretur errasse: ubi etsi corrigendus est, non tamen tanquam hæresis condemnandus: & qui correptus fuerit ita dicatur errare, ut non tamen hæreticus judicetur. Sed multum eum ista fallit opinio.* &c.

Quod